

[Tinning]

benhårdt, til fordel for jern og metal, ingeniørstudier, handelshøjskoler, datalogi og så det område, som undervisningsministeren af en eller anden besynderlig grund ikke har fået skrevet om denne gang, offshore, fordi offshore er lige præcis dér, hvor vi for alvor skal have banket i tusindvis af unge og lidt ældre ind; offshore, dér var den, og dér bliver vi nødt til at sige også til det radikale venstre: er det den grundlæggende prioritering i en såkaldt uddannelsesplanlægning, som man tilslutter sig, eller er det ikke? Jeg mener ikke, vi kan være tjent med at få at vide, at det er konstruktivt og herligt, at det vil vi kigge på, og alt det sædvanlige dillerdaller.

Når det så drejer sig om udbygningen i øvrigt, tager undervisningsministeren nogle væsentlige forbehold og siger, at dér, hvor det er særlig kostbart med kapacitetsudvidelser, dér, hvor der er nogle væsentlige beskæftigelsesproblemer, dér, hvor vi har mangel på lære- og praktikpladser, kan vi ikke rigtig bygge ud. Og igen står jeg tilbage med fornemmelsen af, at det kan da godt være, at man på papiret kan lave sine 9.000 uddannelsespladser ved generel merindskrivning, men derefter begynder det sandelig at knibe med nogle egentlige svar i forhold til de manglende uddannelses- og ikke mindst manglende beskæftigelsesmuligheder.

Jeg vil godt sige lidt mere om lære- og praktikpladsområdet. Fru Karen Højte Jensen fra det konservative folkeparti var inde på, at nu havde man her i 1982 fået omkring 2.000 flere uddannelsesaftaler end i 1981, og med det konservative folkepartis og den nuværende regerings særlige form for optimisme lykkedes det selvfølgelig for fru Karen Højte Jensen at sige: det var dog dejligt – altså fordi det kunne have været meget, meget, meget værre – og tænk, det er slet ikke så slemt, som jeg havde gået og frygtet, og derfor må jeg sige: det var dog dejligt. Ja, det er klart, at når man har stået og banket hovedet ind i en mur 8 gange og man så holder op, kan man også sige: det var dog dejligt, nu gør det ikke ondt mere.

Vi ved, at den 1. januar 1983 var der omkring 10.000 registrerede lære- og praktikpladssøgende. Vi ved også, at tallet på registrerede lære- og praktikpladssøgende ikke er et udtryk for, hvor mange der i virkeligheden mangler plads. Hvis tallet på de registrerede

er omkring 10.000, så ligger den reelle mangel i hvert fald omkring de 15.000, måske endnu højere. Det hænger selvfølgelig sammen med, at når de unge en gang imellem bliver spurgt, om de stadig væk vil stå som søgende i forhold til lærepladser og praktikpladser, så har de svært ved, statsministerens mange ord til trods, at bevare optimismen, at bevare troen på, at nu er der muligheder, bare de holder fast nogle få måneder endnu. De holder op med at være registrerede, og så falder tallet på dem, der søger. Men det er kun på papiret, det er desværre ikke i virkeligheden.

Over for disse 15.000 har vi så nu en undervisningsminister, som siger: de nuværende initiativer er ikke gode nok. Det er udgangspunktet. I forhold til det med, at de ikke er gode nok – eller er utilstrækkelige, som det vist hedder – vil jeg godt udtrykke det lidt mere præcist. Det er jo sådan, ved vi, at man i 1982 har brugt omkring 500 mill. kr. i tilskud for at få flere lære- og praktikpladser. Det er tal fra arbejdsdirektoratet. De er spredt sådan, at nogle har fået 18.000 kr. i tilskud, nogle har fået 30.000 kr. i tilskud, men ifølge arbejdsdirektoratet er det i hvert fald sådan, at af alle nye lærlinge og alle nye praktikanter i 1982 har 48 pct. eller næsten halvdelen haft et tilskud med til arbejdsgiveren, og de fleste af disse 48 pct. har haft et tilskud på 30.000 kr. med.

Det er altså denne økonomiske bevidste regering, som stillet over for, at vi har hældt 500 mill. kr. ud til de dér tilskud, nu kommer og siger: det er nok ikke godt nok. Nej, for at sige det en smule mere klart: der er ikke nogen som helst grund til den optimisme eller glæde, fru Karen Højte Jensen giver udtryk for. Man kan heller ikke nøjes med at sige, at det er utilstrækkeligt. Det er stort set organiseret spild af penge i en situation, hvor vi har bunker af godkendte praktikpladser, som kunne bruges, hvis man ville – men det vil man ikke, for det kan arbejdsgiverne ikke lide – hvis det ikke var sådan, at her er der skam ikke noget med: hvor skal vi få penge fra, hvordan skal vi klare det? Nej, bare af sted, så snart de kommer og beder om noget.

Hvis man kigger på en lærling under 18 år og ser på, hvor stor en del af arbejdslønnen arbejdsgiveren direkte får betalt over tilskudsordningerne, konstaterer man, at inden for snedkerområdet er det 42 pct., inden for